

ДЖАНИН КЪМИНС ИЗХВЪРЛЕНИ В АМЕРИКА

Превод от английски **Надежда Розова**

София, 2020

На Джо

*Era la sed y el hambre, y tú fuiste la fruta.
Era el duelo y las ruinas, y tú fuiste el milagro.*

*Беше жажда и глад, а ти беше плодът.
Беше скръб и разпад, а ти беше Вълшебство*.*

Пабло Неруда, *Отчаяна песен*

* Превод от испански: Еми Барух. Б. пр.

Първа глава

Един от първите куршуми долита през отворения прозорец над тоалетната, където стои Лука, и по една случайност не го пронизва между очите. Отначало той изобщо не разбира какво става, почти не забелязва тихо-то свистене, с което куршумът прелита край него и се забива в облицованата с плочки стена отзад. Последва-лият порой обаче е силен – екливо трополене, тракане с бързината на перка на хеликоптер. Разнасят се и писъци, но за кратко, бързо биват заглушени от стрелбата. Преди Лука да успее да вдигне ципа на панталона си, да свали капака на тоалетната чиния, да се покатери отгоре и да надникне навън, преди да смогне да установи откъде се носи страховитата тунпурдия, вратата на банята рязко се отваря и на прага застава мама.

– *Mijo, ven** – казва тя толкова тихо, че Лука не я чува.

Ръцете ѝ не са нежни, когато го насочва към душ-кабината. Той се спъва в бордюра и пада напред върху

* Ела, синко (исп.). Б. пр.

гланите си. Мама се мята върху него и докато двамата се прекатурват, зъбите му се впиват в устната. Усеца вкуса на кръв. Тъмна капка образува червено кръгче върху яркозелена плочка в душкабината. Мама натиква Лука в ъгъла. Няма нито врата, нито завеса. Просто ъгъл в банята на *abuela*^{*}, преграден със стена от плочки, подобие на кабина. Третата стена е висока около метър и половина и е дълга метър – може и да прикрие Лука и майка му, ако извадят късмет. Гърбът на Лука е приклеен, раменцата му докосват двете стени. Свил е колене към брадичката си, а мама го е обгърнала като черупката на костенурка. Вратата на банята стои отворена и това тревожи Лука, макар да не я вижда отвъд щита на майчиното тяло, зад барикадата на полустеницата в бабината баня. Исква му се да се измуши и да побутне вратата с пръст, да я затвори. Не знае, че майка му нарочно я е оставила отворена, защото затворената врата привлича специално внимание.

Отвън продължават да трещят изстрели, съпътствани от мириса на дървени въглища и на прегоряло месо. Татко пече месо и любимите пилешки бутчета на сина си. Лука ги обича съвсем леко поизгорели, с хрупкава кожа. Мама повдига глава, колкото да го погледне в очите. Обхваща с длани лицето му и се опитва да му запуши ушите. Отвън обстрелът отслабва. Секва и после се възобновява на пукотевични изблици в ритъма на лудешкото и неравномерно туптене на сърцето на Лука. В кратките затишия продължава да се чува радиото, женски глас, който оповестява: *La Mexor 100.1 FM, Акануако!*, а след това *Vanda MS* пеят колко са щастливи, че са влюбени. Някой прострелва радиото, разнася се смях. Мъжки гласове. Два или три, Лука не може да определи. Тежки стъпки във вътрешния двор на баба му.

– Той тук ли е? – чува се глас точно пред прозореца.

* Баба (исп.). Б. нр.

– Тук е.

– Ами хлапето?

– *Mira*^{*}, има някакво хлапе. То ли е?

Братовчедът на Лука, Агриан. Облечен е със спортен клин и фланелка с името на Ернандес^{**}. Агриан умее да подхвърля футболна топка от коляно на коляно четири-пет и седем пъти, без да я изпусне.

– Не знам. По възраст май отговаря. Снимай го.

– О, пилешко! – обажда се друг глас. – Изглежда вкусно. Искаш ли?

Главата на Лука е под брадичката на мама, тялото ѝ обгръща плътното неговото.

– Зарежи пилето, *pendejo*^{***}. Провери в къщата.

Приклекнала, майката на Лука се полюшва и избутва момчето още по-близо до стената. Стисва го, двамата чуват как задната врата проскърцава и се затръшва. Стъпки в кухнята. Пресеклива стрелба в къщата. Мама извива глава и забелязва яркото и самотно петно от кръвта на Лука върху плочките на пода, осветено от кос сноп светлина откъм прозореца. Лука усеща как гръхът ѝ секва. Къщата е притихнала. Коридорът към вратата на банята е застлан с килим. Мама дръпва ръкава си така, че да покрие дланта ѝ, и Лука наблюдава с ужас как тя се отлепя от него и се протяга към издайническата капка кръв. Плъзва ръкав отгоре ѝ и оставя само бледо петно, после ръката ѝ се стрелва обратно към момчето, точно преди мъжът в коридора да побутне вратата с приклада на калашника си и да я отвори докрай.

Явно са трима, защото Лука още чува два гласа откъм двора. Оттатък стената на душкabinата третият мъж смъква ципа на панталона си и изпразва мехура си в тоалетната на баба. Лука не диша. Мама не диша.

* Погледни (исп.). Б. пр.

** Хавиер Ернандес (1988), футболист от националния отбор на Мексико, голмайстор на страната за всички времена. Б. пр.

*** Глупак (исп.). Б. пр.

Очите им са затворени, телата им са неподвижни, дори адреналинът се е смразил в каменната застиналоост на телата им. Мъжът изхълцва, пуска водата, измива си ръцете. Избърсва се с хубавата бабина жълта кърпа, която тя вади само по празничен повод.

Двамата не помръгват, след като онзи излиза. Дори когато отново чуват проскърцването и хлопването на кухненската врата. Оставам на мястото си на стегнат възел от ръце, крака, колене и брадички, от сплетени пръсти и здраво стиснати клепащи дълго след като мъжът е излязъл при другарите си и им е съобщил, че къщата е празна и че вече ще си хапне пилешко, защото какъв е смисълът хубавото барбекю да отиде на вятъра, когато толкова деца в Африка гладуват. Мъжът все още е достатъчно близо до прозореца отвън, че да се чува влажното му мяскане, докато гъвче жилавото пилешко. Лука мисли само за дишането си – старее се да вдишва и издишва безшумно. Внушава си, че всичко е само лош сън, ужасен кошмар, който е сънувал многократно, но всеки път се събужда с разтуптяно сърце и усеща как го залива огромно облекчение. *Беше просто сън.* Защото това са съвременните градски торбалани в Мексико. Защото дори родителите, които избягват темата за насилието пред децата си, сменят честотата, когато по радиото съобщават новини за поредната престрелка, и прикриват собствените си най-черни страхове, не могат да попречат на своите деца да общуват с други деца. На люлките, на футболното игрище, в мъжката тоалетна в училище страховитите истории се трупат и набъбват. Всяко дете, богато, бедно, от средната класа, е виждало труповете на улицата. Случайни убийства. От разговорите помежду си хлапетата знаят, че и в опасността има йерархия, че някои семейства са изложени на по-голям риск от други. Затова, макар родителите на Лука да не са намеквали по никакъв начин, че такъв риск съществува, и винаги да са проявявали безукорна смелост пред

сина си, той е наясно, че този ден ще дойде. Съзнаването на истината обаче не омекотява връхлитането на опасността. Минава много, много време, преди клещите на майчината му ръка да отпуснат тила на Лука, преди тя да се отдръпне достатъчно и той да забележи, че светлината, нахлуваща през прозореца на банята, вече пада под различен ъгъл.

Има някакво блаженство в миговете след преживян ужас и преди неговото потвърждаване. Когато най-сетне раздвижва тялото си, Лука за кратко се въодушевява, че изобщо е останал жив. За миг си позволява да се наслади на усещането гръхът да преминава на пресекулки през гърдите му. Долепя длан до студените плочки под кожата си. Мама се обляга тежко на стената срещу него, раздвижва челюсти и трапчинката на лявата ѝ буза се показва. Странно изглежда под душа, обута с официални обувки. Лука докосва цепнатата си устна. Кръвта е засъхнала, но той я гризва и раничката отново се отваря. Съзнава, че ако наистина е било сън, не би усещал кръвта.

Най-сетне майка му се изправя.

– Стой тук – поръчва му шепнешком. – Не мърдай, докато не се върна. И да не си гъкнал, ясно?

Лука посяга към ръката ѝ:

– Не отивай, мамо.

– Веднага се връщам, миличък. Ти остани тук. – Откопчава се от пръстите на Лука. – Не мърдай – повтаря. – Доброто ми момче.

Не му е никак трудно да изпълни нареждането на майка си не толкова защото е послушно дете, а защото не иска да види. Цялото му семейство е там, в задния двор на баба му. Събота е, 7 април, петнайсетият рожден ден – *quinseñera** – на братовчедка му Йенифер, която

* В испаноезичния свят този празник се отбелязва тържествено с католическа меса и нерядко служи като дебют на девойката в обществото. Б. пр.

е облечена с дълга бяла рокля. Там са и родителите ѝ, *tio* Алекс и *tia** Йеми, и по-малкият ѝ брат Агриан, който навърши девет и обича да повтаря, че е по-голям от Лука, въпреки че разликата помежду им е само четири месеца.

Преди Лука да влезе да се изпишка, двамата с Агриан ритаха топка заедно с другите си *primos*** . Майките им седяха край масата във вътрешния двор, а студените им коктейли *Палом* мокреха салфетките. На предишното събиране тук, в къщата на баба, Йенифер случайно влезе в банята, докато Лука беше вътре, и той толкова се засрами, че днес накара майка си да го придружи и да пази пред вратата. На баба това никак не ѝ хареса, скарра се на мама, че го глези, момче на неговата възраст трябвало само да ходи до тоалетната, но Лука е един на мама и на тате и му се разминават неща, които на другите деца не се разминават.

Тъй или иначе, сега е сам в банята и се мъчи да не мисли за това, но споменът напиря неканен: сприхавителите думи, които си размениха мама и баба, сигурно ще останат последното, което са си казали. Лука се бе приближил смутено до масата и бе подшушнал на мама, а баба забеляза, поклати глава, заклани се с пръст към двамата и ги скастри. Критикуваше с усмивка. Мама обаче винаги заемаше страната на Лука, затова завъртя очи и избута стола си назад, без да обръща внимание на неодобрението на майка си. Кога се случи това... преди десетина минути? Или преди два часа? Лука се чувства извън неизменните граници на времето.

През прозореца чува предпазливите стъпки на майка си, тихото хрущане на обувките ѝ по парчетата от нещо счупено. Едно-единствено ахване, твърде беззвучно, за да бъде ридание. После стъпките ѝ забързват, тя

* Съотв. чичо и леля (исп.). Б. пр.

** Братовчеди (исп.). Б. пр.

устремно пресича вътрешния двор и натиска копчетата на телефона си. Когато заговаря, в гласа ѝ кънти едно напрежение, каквото Лука никога досега не е долавял – прозвучава писклив и стегнат, от дълбините на гърлото.

– Изпратете помощ.